

Nyhetsbrev från Bryssel

Nyhetsbrev 4 2018

EU-enheten vid Ålands landskapsregering
informerar om vad som händer på EU-nivå

EU-krönikan

Det är byråkratiskt, komplicerat, svårjobbat och framför allt går allt väldigt långsamt framåt – om det ens går framåt. Det är vanliga invändningar mot det europeiska samarbetet, och ibland faktiskt med rätta. Det visar inte minst den långdragna och enligt flera resultatlösa debatt om EU:s migrationspolitik som nådde sin kulmen under förra veckans toppmöte här i Bryssel. Målet inför mötet var att de europeiska stats- och regeringscheferna skulle komma överens om en harmoniserad och gemensam migrationspolitik och en rättvis fördelning av de asylsökande som anländer till Europa. Men ju närmare mötet kom, desto tydligare blev det att något sådant resultat inte var att vänta. Stödet för invandrarkritiska politiska grupper runt om i unionen har ökat, vilket försvårar förhandlingsläget. Samtidigt befinner sig 68,5 miljoner människor på flykt i världen. Så stort antal har det inte varit sedan andra världskriget.

Tjugo i fem på fredagsmorgonen, efter en hel nattmangling, deklarerade de 28 EU-ledarna att de nått en överenskommelse om migrationspolitiken. Några obligatoriska flyktingkvoter var det dock inte fråga om, men den akuta krisen ansågs vara löst. EU:s yttre gränser ska förstärkas, mer pengar ska ges för flyktingmottagandet i Turkiet och EU-finansierade asylcenter ska grundas, sannolikt i Nordafrika och runt Medelhavet. Något stort genombrott är det emellertid inte tal om. Överenskommelsen är allmänt formulerad och bygger på frivillighet. Svårjobbat och resultatlöst? De EU-kritiska fick vatten på sin kvarn denna gång.

Det finns ju dock alltid två sidor av samma mynt och parallellt med EU-kritiken, ökar faktiskt förtroendet för det europeiska samarbetet. Enligt en rykande färsk Eurobarometerundersökning som publicerades i mitten av juni anser en majoritet av EU-medborgarna att den ekonomiska situationen är god och är optimistiska inför framtiden. De frågor respondenterna anser gynnar dem mest genom EU-samarbetet, jämfört med våren 2014, är färre gränskontroller när man reser utomlands, billigare samtal när man använder mobilen i ett annat EU-land, starkare konsumenträttigheter när man köper varor eller tjänster i ett annat EU-land och förbättrade rättigheter för flygpassagerare. Faktum är att förtroendet för Europeiska unionen faktiskt är större än förtroendet för de nationella parlamenten och regeringarna (42 % respektive 34 %).

Det är mindre än ett år kvar till ett helt nytt europaparlament ska väljas och det är inte bara migrationsfrågan som fortsatt ska dryftas innan det. Kanske är den annalkande semestern välbehövlig för de flesta här i Bryssel, för när arbetet sätter igång igen i början av september finns det ingen tid för vila.

Jag önskar er en trevlig sommar!

Andrea Etzell, landskapsregerings vikarierande EU-rådgivare i Bryssel

På gång i Bryssel

EU:s fleråriga budgettram

EU:s fleråriga budgettram fastställer ramverket för hur mycket medel EU får använda varje år, både totalt och inom respektive verksamhetsområde. I maj presenterade kommissionen sitt övergripande förslag till budgettramen som ska gälla mellan åren 2021-2027. Totalt föreslås budgeten öka från nuvarande 1,03 procent av medlemsländernas bruttonationalinkomst (BNI) till 1,11 procent. I jämförelse med den nuvarande budgeten föreslås en större andel medel läggas på forskning, utveckling, försvar samt migration och gränsbevakning. De traditionellt stora budgetposterna; den gemensamma jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken föreslås även i fortsättningen få en majoritet av budgetmedlen, dock med minskade anslag. I slutet av maj började kommissionen stegvis presentera de olika sektorspecifika programmen som beskriver hur budgettramen kommer spenderas på de olika verksamhetsområdena.

En av de stora frågorna gällande den fleråriga budgettramen är hur EU ska täcka upp det budgethål som uppkommer i och med Storbritanniens utträde ur unionen. Genom Brexit beräknas budgetmedlen minska med 12-15 miljarder euro per år. För att täcka det uppkomna budgethålet föreslås höjda avgifter från medlemsländerna, vilket liksom tidigare är den största finansieringskällan till budgeten. Därtill föreslås också ett antal nya finansieringskällor, 10 procent av EU:s inkomster ska komma från nya egna medel, så kallade EU-skatter. Ett exempel på en sådan är en plastskatt beräknad på mängden plastavfall som inte återvinns i varje medlemsland som ska tillfalla unionen. De rabatter som Sverige och fem andra nettobetalande länder hittills har fått på avgiften, vill kommissionen att fasas ut över en femårsperiod. Enligt kommissionens förslag stiger Finlands medlemsavgift med cirka 10 procent.

Förhandlingarna om den framtida budgeten inleds omedelbart och kommissionen framhåller hur viktigt det är att förhandlingarna ges högsta prioritet, för att en överenskommelse ska kunna nås innan valet till europaparlamentet och toppmötet i Sibiu den 9 maj 2019. Detta tror många är en väldigt optimistisk tidsplan. Beslutet om den framtida långtidsbudgeten ska fattas enhälligt av rådet och godkännas av en majoritet i europaparlamentet innan den träder i kraft. Förhandlingarna kring den förra budgettramen varade i nästan två år och tuffa förhandlingar mellan medlemsstaterna i rådet är att vänta. [Här](#) kan du läsa mera om EU:s fleråriga budgettram.

Österrikes ordförandeskap

Ordförandeskapet i Europeiska unionens råd är halvårsvis roterande och sedan den 1 juli har Österrike tagit över ordförandeklubban från Bulgarien. Det innebär att Österrikes representanter agerar som ordförande vid alla rådsmöten; på tjänstemanna-, ambassadör- och ministernivå. Ordförandelandet tar även fram kompromissförslag till de olika mötena och styr över vilka lagförslag som ska prioriteras i rådet. Österrikes [prioriterade områden](#) är digitalisering, stabilitet och utvidgning på västra Balkan samt motverkning av illegal immigration genom ökad bevakning av EU:s yttre gränser. Under den första halvan av 2019 är det Rumäniens tur att ta över ordförandeskapet från Österrike och därefter är det Finlands tur hösten 2019.

Aktuella frågor för landskapsregeringen

Landskapsregeringens EU-enhet bevakar lagstiftningsprocessen i Bryssel och tillsammans med förvaltningens avdelningar identifieras initiativ från kommissionen som är viktiga för Åland. Här under är en kort sammanfattning över några av de aktuella ärendena. Om du vill veta mer om något ärende är du alltid välkommen att kontakta oss.

Minskning av engångsplaster i miljön

I slutet av maj presenterade kommissionen ett förslag till ett direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön. Förslaget syftar till att förebygga och minska vissa plastprodukters miljöpåverkan och dess inverkan på människors hälsa, samt att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi inom unionen. Enligt förslaget ska vissa plastartiklar som används för engångsbruk, och där alternativ redan finns på marknaden, förbjudas. Detta gäller bomullsspinnar (tops), bestick, tallrikar, sugrör, omrörare för drycker och ballongpinnar.

Vidare måste medlemsstaterna minska användningen av livsmedelsbehållare och dryckesbägare av plast genom nationella minskningsmål. Genom tydliga märkningskrav ska konsumenterna informeras om hur avfall bortscaffas, om produktens negativa miljöeffekter och om förekomsten av plast i produkten. Detta gäller för sanitetsbindor, våtservetter och ballonger. I förslaget ingår även åtgärder för att öka medvetenheten om de negativa effekter som nedskräpning från plast för engångsbruk och fiskeredskap har, samt om vilka avfalls- och återanvändningssystem som finns tillgängliga. Förslaget har redan börjat behandlas på tjänstemannanivå i rådet. Kommissionen uppmanar europaparlamentet och rådet att prioritera frågan och att försöka nå resultat innan valet i maj 2019. [Här](#) kan du läsa mera om kommissionens förslag.

Regional utveckling och sammanhållning efter 2020

Med utgångspunkt i EU:s fleråriga budgetram, har kommissionen [under maj och juni](#) lagt fram detaljerade förslag på sektorsspecifika finansieringsprogram, som mer specifikt talar om hur EU:s pengar ska fördelas åren 2021-2027. Ungefär en tredjedel av EU:s budget, 373 miljarder euro föreslås gå till sammanhållningspolitiken, vars huvudsakliga syfte är att minska regionala skillnader och ojämlikheter i unionen och därmed bidra till att höja EU-medborgarnas livskvalitet. Sammanhållningspolitiken omfattar alla regioner och kommuner i EU och genomförs genom olika struktur- och investeringsfonder.

Från tidigare elva tematiska mål föreslår nu kommissionen endast fem, där merparten av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfondens budget ska gå till genomförandet av de två första målen: "ett smartare EU" med satsningar på innovation och digitalisering och "ett grönare EU" med investeringar i förnybar energi och klimat. Sammanhållningspolitiken har fått en del kritik under nuvarande programperiod på grund av dess komplexitet och administrativa börda. Kommissionen föreslår därför enklare regler och mindre byråkrati för stödmottagarna. Vidare vill kommissionen endast ha ett enda regelverk för sju EU-fonder med delad förvaltning: Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska socialfonden+, Europeiska havs- och fiskerifonden, Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet och Instrumentet för gränsförvaltning och visering. Även här önskar kommissionen en snabb överenskommelse, gärna innan europaparlamentsvalet 2019, något många menar är orealistiskt. Läs mera om förslaget [här](#).

Ålands självstyrelsemottagning

Den 7 juni anordnade landskapsregeringens Brysselkontor den traditionsenliga Självstyrelsemottagningen. Årets mottagning var mycket trevlig och gästades av över 70 personer. Gästerna bestod av kollegor från den finska representationen, representanter från EU:s institutioner och intresseorganisationer, personer som specialrådgivaren samarbetar med och givetvis ålänningar i Bryssel och andra Ålandsvänner.

Under kvällen fick gästerna möjlighet att prova på åländska specialiter såsom Ålandspannkaka och svartbrödssnittar. Landskapsregeringens nylanserade informationsfilm om Åland visades i bakgrunden på en storskärm och nyblivna specialrådgivare Andrea Etzell höll ett tal om Åland och bakgrunden till självstyrelsen. Även i år uppträdde den svenska kören i Bryssel med klassiska svenska sommarvisor och Ålänningens sång, vilken var särskilt uppskattad.

Tack till alla som kom!

AlandicaDebatt

Den 14 juni arrangerade Ålands landskapsregerings EU-enhet två lyckade seminarier som en del av det nystartade evenemanget AlandicaDebatt på Åland; ett om EU:s plaststrategi med fokus på möjligheterna och utmaningarna för den åländska miljön samt ett om högskolepraktikplatsen som finns tillgänglig att söka hos Ålands specialrådgivare i Bryssel två gånger per år.

Det förstnämnda seminariet är högaktuellt inte bara på EU-nivå, utan även lokalt då landskapsregeringen är mitt uppe i arbetet med en strategi för att förhindra att plaster och mikroplaster sprids i miljön. Denna förväntas bli klar i höst. Till det andra seminariet kom tidigare Brysselpraktikanter för att berätta om sina erfarenheter av högskolepraktiken och vilken nytta de har haft av den i sitt nuvarande yrkesliv. Höstens praktikplats är redan tillsatt, men är du intresserad uppmanar vi dig att söka till våren!

Hej och hejdå!

Andrea Etzell – vikarierande specialrådgivare i Bryssel

Hej! Jag heter Andrea Etzell och är Julia Lindholms vikarie som specialrådgivare fram till sista december i år, då hon kommer tillbaka från sitt föräldravikariat. Jag har nu varit på plats i Bryssel i ganska exakt en månad och börjar äntligen få lite koll på saker och ting. Sist jag var i Bryssel var för fem år sedan, då som praktikant för Nordiska rådet samt för dåvarande specialrådgivare Hanna Bertell och mycket har hänt sedan dess. Den tydligaste förändringen är att Finlands ständiga representation har fått nya lokaler, men även det europeiska landskapet har bytt skrud. År 2013 låg stort fokus på återhämtning efter finanskrisen och jobbskapande. Det är fortfarande aktuellt, men idag har frågor som migration, miljö och sociala frågor fått en större plats.

Lite kort om mig; jag är född i Mariehamn, är politices magister från Åbo Akademi och har under de senaste åren bott och arbetat i Stockholm som kommunikatör, projektledare samt vikarierande operativ kommunikationschef på ett utbildningsföretag. Jag ser väldigt mycket fram emot denna höst och jag hoppas att vi antingen hörs eller ses!

Leo Jansson – högskolepraktikant

Nu har det blivit dags för mig att avsluta min praktik som har pågått i lite mer än fyra månader. Det har varit en mycket lärorik och spännande tid vid Finlands ständiga representation. Eftersom jag fått följa fler olika ärenden, allt från sjöfart till sociala frågor, har jag fått en stor insikt i det praktiska arbetet inom EU:s institutioner och hur vi från Åland arbetar inom EU.

Efter att Julia Lindholm gick på föräldraledighet var jag själv på Brysselkontoret i nästan två månader, vilket var särskilt lärorikt då jag fick ett större ansvar för representationens angelägenheter och löpande ärenden. Jag har också fått anordna olika evenemang och besök såsom ett ministerbesök, en praktikanträff och Självstyrelsemottagningen.

Utanför arbetet har jag tagit tillvara på Bryssels centrala läge genom att resa till de närliggande städerna Brygge, Paris och Köln med flera, detta är verkligen en av Bryssels stora fördelar. I övrigt har Bryssel verkligen överraskat mig på ett positivt sätt, det finns alltid mycket att göra och staden lämpar sig utmärkt för praktikanter då det bokstavligen talat finns tusentals av oss! Tack för mig och jag önskar er alla en trevlig sommar!

På agendan

28-29 juni hölls ett toppmöte för EU:s stats- och regeringschefer i Bryssel. På agendan stod ett flertal viktiga frågor; migration, säkerhet och försvar, sysselsättning, tillväxt och konkurrenskraft, innovation och digitala frågor samt EU:s långtidsbudget för 2021-2027. Ledarna för medlemsländerna diskuterade även Brexit och euroområdet.

2 juli inleddes Österrikes ordförandeskap i rådet. De arbetar tillsammans med tidigare ordförandeland Bulgarien och kommande ordförandeland Rumänien i en så kallad trio. En delegation från kommissionen besöker Wien den 5-6 juli som start på det österrikiska ordförandeskapet.

2-5 juli höll europaparlamentet sitt sista plenumsammanträde i Strasbourg innan semestrarna. På plats röstade europaparlamentarikerna bland annat om nya gränsbevakningsregler, bedömde resultatet av EU-toppmötet den 28-29 juni, samt debatterade Europas framtid med Polens premiärminister Mateusz Morawiecki.

9 juli äger ett toppmöte rum i Bryssel mellan EU och Ukraina där huvudtemat är genomförandet av det associeringsavtal som slöts för ett år sedan och som trädde i kraft den 1 september 2017. På agendan står även implementeringen av det djupgående och omfattande frihandelsområdet samt Rysslands olagliga annektering av Krim.

11 juli träffar Europeiska rådets ordförande Donald Tusk och kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker Japans premiärminister Shinzō Abe för att diskutera handel och det strategiska partnerskapsavtalet länderna emellan. Från EU:s sida väntas också EU:s utrikesrepresentant Federica Mogherini och EU:s handelskommissionär Cecilia Malmström närvara.

11-12 juli är det Natotoppmöte i Bryssel.

12 juli träffas Eurogruppen. De sammanträder ungefär en gång per månad i frågor som rör deras gemensamma ansvar beträffande euron.

13 juli sammanträder Ekofinrådet, så även den 24 juli.

15-18 juli skickar europaparlamentets fiskeriutskott, på europaparlamentariker Nils Torvalds initiativ, en delegation till Åland för att bekanta sig med fiskerinäringen och vattenbruket på Åland och i Östersjön. Delegationen består av fyra medlemmar ur fiskeriutskottet och ett antal politiska rådgivare. Under dagarna kommer delegationen att bekanta sig med den åländska självstyrelsen, träffa representanter för lagtinget, landskapsregeringen och Ålands fiskare r.f. De kommer även att besöka två fiskodlingar.

16 juli har utrikesrådet möte och så även rådet för jordbruk och fiske.

17 juli sammanträder Allmänna rådet för att fortsätta diskussionerna om Brexit.

Under större delen av augusti månad är det semesteruppehåll i Bryssel.